

Contornat

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Camí de la Font de la Tartana / Carrer del Turó del Pujol , s/n.
Emplaçament Can Solà del Racó

Coordenades:

Latitud: 41.609077281292
Longitud: 2.0319110103229
UTM Est (X): 419336
UTM Nord (Y): 4606827

Classificació

Número de fitxa 08120 - 450
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Romà
Segle ÌV dC.
Any Entre 350 i 470 dC.
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: DECRET 120/2015, de 23 de juny, de modificació del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, i del Decret 328/2011, de 26 d'abril, de creació del Consell Nacional d'Arqueologia i Paleontologia, i de la Comissió de Recerca d'Arqueologia i Paleontologia.
Accés Restringit
Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Museu d'Arqueologia de Catalunya (Passeig de Santa Madrona, 39-41- Barcelona).

Fitxes associades:

[Jaciment de Can Solà del Racó](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Medalla moneti-forme, decidada al poeta augusteu, Quint Horaci Flac i a un cavall de curses. És de bronze, coneguda amb el nom de contornat degut al solc característic del contorn. La peça, encunyada, mesura 38'4 mm de diàmetre, per un pes de 28'2 grams. No presenta desgast. A l'anvers hi ha el bust d'una figura togada, jove, masculina, sense barba i amb el cabell curt. A la llegenda es pot llegir "HORATIVS". A la dreta del personatge hi ha un monograma "PE" o "PEL" incís a posteriori de l'encunyació que els autors de l'estudi proposen llegir-lo com a "Palma et laurus", relacionat amb el bon auguri.

Al revers, hi ha un cavall de curses, cofat amb una branca de llozer sobre la testa i cinta que el relacionen amb un cavall de curses. La cua nuada i recollida. Els guarniments visibles són la brida, el fre i el collar, amb una *phalera*. El seu palafrener el subjecta per la brida. Vesteix una túnica de màniga llarga i cinyell. També porta una corretja travessada i lligada dessota el braç esquerre. En el vestit s'hi distingeixen quatre motius decoratius circulars. A la llegenda es llegeix "BALSAMVUS", que correspondria no al nom del palafrener sinó al cavall.. Exerg en blanc. La figura del cavall presenta un gran realisme anatòmic.

Observacions:

Segons catàleg dels Alföldi, l'exemplar es correspon amb el contornat núm. 101 (del 101.1 al 101.9). Alföldi defensava que aquest tipus de medalles s'obsequiaven amb motiu de l'Any Nou, que glorificaven el passat i la tradició romana, destacant els ludi, estretament relacionats amb la cultura pagana. Tal vegada es tractés d'entrades per al joc, fitxes de joc de taula, amulets o fins i tot medalles que es repartien als assistents als jocs. Podria estar relacionada amb la commemoració del naixement, la mort o la participació Quint Horaci en l'organització dels *Ludi Saeculares* de l'any 17 aC.

Història

El contornat es localitzà l'any 2005 amb motiu d'una excavació d'urgència del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya en el jaciment tardoromà de Can Solà del Racó (Matadepera), dirigida per l'arqueòloga Lourdes Moret Pujol.

La peça fou trobada en els nivells de farciment d'una fossa, on sembla que originàriament s'hi hauria assentat el contrapès d'una premsa, emprada, posteriorment, entre els segles V - VII dC., com a escombrera. El seu excepcional estat de conservació, testimonia que el seu propietari la preservà com un tresoret.

Fou restaurada pel Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya i posteriorment traslladada al Museu d'Arqueologia de Catalunya (Barcelona).

Bibliografia

ALFÖLDI, A. (1942/1943). Die Kontorniaten. Ein verkanntes Propagandamittel der stadtrömischen heidnischen Aristokratie in ihrem Kampfe gegen das christliche Kaisertum. Budapest / Leipzig.

ALFÖLDI, A.; ALFÖLDI, E. (1976/1990). Die Kontorniat Medallions, unter Mitwirkung von Curtius L. Clay. Berlin. New York.

CANELA, Pere; FOLCH, Joaquim; MORET, Lourdes (2017). Un contornat amb iconografia circense procedent de Can Solà del Racó (Matadepera, Vallès Occidental), pp. 89 - 94. Tarraco Biennal. Actes del 3r congrés Internacional d'Arqueologia i Món Antic. La glòria del circ. Curses de carros i competicions circenses. Tarragona, 16-19 de novembre de 2016. Ed. Jordi López Vilar. Tarragona.

DARDER, M. (1996). De nominibus equorum circensium. pars Occidentis, Barcelona.

